

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/240/2019
Identifikačné číslo spisu: 1214214537
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1214214537.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladíka a sudcov Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej v spore žalobcov: 1) O. Š., bývajúci W. XX Y., N. 2) G. Š., bývajúca Z. XX, N., obaja zastúpení Mgr. Evou Braxatorisovou, advokátkou v Bratislave, Trenčianska 17, proti žalovanej: Univerzitná nemocnica Bratislava, so sídlom v Bratislave, Pažitkova 4, za účasti intervenienta na strane žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, o ochranu osobnosti, náhradu nemateriálnej ujmy a náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52 C 149/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2019 sp. zn. 5 Co 47/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcom 1) a 2) nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 12. októbra 2018, č. k. 52 C 149/2014-220: I. uložil žalovanej povinnosť zverejniť v jednom celonárodnom denníku formou platenej inzercie ospravedlnenie v znení právoplatného výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 C 149/2014-141 z 27.5.2015 v lehote 5 dní od právoplatnosti rozsudku, II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1) sumu 25.000 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2) sumu 25.000 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, IV. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2) sumu 663,88 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, V. súd konanie v časti zaplata sumy 1.547,89 € zastavil, VI. uviedol, že žalobcovia 1) a 2) majú voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žaloba žalobcov voči žalovanej je v časti morálneho zadosťučinenia a náhrady nemajetkovej ujmy dôvodná a v časti náhrady majetkovej škody čiastočne dôvodná. Pokiaľ ide o nárok žalobcov v časti písomného ospravedlnenia, súd mal z vykonaného

dokazovania preukázané, že k zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti skutočne došlo. Pre vznik zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je nevyhnutné splnenie troch kumulatívnych podmienok. Prvou podmienkou je existencia protiprávneho konania zodpovedného subjektu, druhou podmienkou je vznik neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti a treťou podmienkou je príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Zo záverov správy dohľadu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou jednoznačne vyplýva, že žalovaná pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepostupovala v súlade s ust. § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z., t. j. že neposkytla matke žalobcov zdravotnú starostlivosť správne - lege artis. Žalovaná nesprávne postupovala pri určovaní diagnózy matky žalobcov, keď nevykonala všetky potrebné diagnostické postupy. Diagnózu matky žalobcov určila až v čase, kedy záchrana jej života nebola možná. Konkrétne matke žalobcov nebola dňa 5.3.2011 včas určená správna diagnóza náhlej príhody brušnej v dôsledku perforácie chronického vredu žalúdka, boli jej nesprávne vyhodnotené výsledky zobrazovacích vyšetrení USG a RTG, nebola vyšetrená chirurgom, nebola vyšetrená per rectum, nebola realizovaná natívna snímka brucha (prítomný voľný vzduch pod bránicami pri RTG vyšetrení hrudníka aj pri RTG vyšetrení TH-L chrbtice nebol vôbec rozpoznávaný). U pacientky nebola určená diagnóza náhlej príhody brušnej včas a k operačnému riešeniu perforácie gastrointestinálneho traktu došlo dňa 7.3.2011 až 35 hodín od vzniku perforácie v čase už rozvinutého šokového stavu a zlyhávajúcej cirkulácie, ktoré viedli k exitu matky žalobcov. Žalovaná mala možnosť pri výkone dohľadu a v následnom správnom konaní o uložení sankcie brániť sa v prípade, že so závermi Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nesúhlasila. Žalovaná tieto možnosti nevyužila, nepodala ani rozklad proti rozhodnutiu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o uložení pokuty. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že so záverom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nesúhlasí a namieta existenciu protiprávneho konania z jej strany a uvádza, že matka žalobcov negovala bolesti brucha, čo znemožnilo správnu diagnózu, je zjavne neopodstatnená, keď práve bolesti brucha boli dôvodom, pre ktorý matka žalobcov v prvom rade vyhľadala lekársku pomoc. Prvá podmienka vzniku zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je teda daná. Mal jednoznačne preukázané, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti postupovala žalovaná protizákonne, konkrétne v rozpore s ust. § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. v platnom znení. Náhlou smrťou matky žalobcov došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, najmä do práva na súkromie. Žalobcovia žili s matkou a s už nebohú starou matkou v spoločnej domácnosti, o ktorú sa v rozhodujúcej miere ich matka starala. Hoci žalobcovia boli v čase smrti matky už plnoletí, stále s ňou tvorili fungujúcu rodinu. Smrť blízkej osoby predstavuje nepochybne jednu z najzávažnejších foriem zásahu do práva na ochranu osobnosti a ako taká je spôsobilá založiť nárok žalobcov na ospravedlnenie od osoby, ktorá za uvedený zásah nesie zodpovednosť. Mal preto za preukázané i splnenie druhej podmienky pre vznik zodpovednosti za zásah do práv na ochranu osobnosti, teda vznik samotného zásahu. V spore bolo preukázané, že konaním žalovanej došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov 1) a 2), k zásahu do ich práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj právo na rodinný život zahrňujúce najmä citové, sociálne a morálne väzby s blízkymi príbuznými. Ďalej sa preto zaoberal posúdením, či je nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka dôvodný. V tejto súvislosti uviedol, že vzhľadom na intenzitu zásahu do osobnostných práv žalobcov, akým bezpochyby je strata života blízkeho človeka, sa priznané morálne zadosťučinenie javí ako nedostatočné. Strata blízkej osoby je tou najväčšou stratou, s akou sa väčšina ľudí môže v živote stretnúť a preto sú podľa názoru súdu splnené podmienky pre uplatnenie finančnej satisfakcie žalobcov. V tejto súvislosti poukázal aj na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v bode 23. jeho uznesenia. Zohľadniac vyššie uvedené kritériá, dospel súd prvej inštancie k záveru, že poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom, každému vo výške 25.000 € je dostatočné a zodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti ako aj princípu proporcionality. Súd prvej inštancie zvlášť zdôraznil, že za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcov je zodpovedná žalovaná, ako subjekt poskytujúci zdravotnú starostlivosť, ktorá konala v priamom rozpore so svojimi základnými zákonnými povinnosťami. Pokiaľ ide o žalobu v časti o náhradu majetkovej škody, ktorá pozostávala z nákladov žalobkyne 2) v súvislosti s úpravou hrobu ich matky a ktorej vynaloženie preukázala úhradou sumy vo výške 1.450 € (č.l. 105 a 106), ktorý nárok nie je v zmysle záverov odvolacieho súdu premlčaný, súd ho taktiež považoval voči žalovanej za dôvodný a preukázaný, avšak s poukazom na právnu úpravu obsiahnutú v § 2 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka náklady na zriadenie

pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 €. Preto súd zaviazal žalovanú na úhradu sumy 663,88 € titulom náhrady škody voči žalobkyni 2) a vo zvyšnej časti nárok žalobcov na zaplatenie škody zamietol.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 30. mája 2019, sp. zn. 5 Co 47/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach potvrdil. Žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Mal za to po preskúmaní veci, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2,3 CSP). Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite jasne a výstižne odôvodnil. Stotožnil sa s správnymi, presvedčivými a zákone zodpovedajúcim dôvodom napadnutého rozhodnutia, na ktoré odkázal. Žalovaná iba opakovala skutočnosti, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré tento súd dostatočne zohľadnil pri rozhodovaní o veci samej. Námietky žalovanej neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých častiach z hľadiska jeho vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná z dôvodov uvedených v ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

5. Žalovaná vyvodila prípustnosť dovolania tým, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje špecifickú odpoveď na argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, čo je v rozpore s 1 Cdo 208/2016. Podľa názoru dovolateľky sa odvolací súd nijakým spôsobom nezaoberal podstatnými argumentmi žalovanej prezentovanými pred súdmi oboch inštancií a v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a na neho nie je odpoveď. Namietala, že v čase podania žaloby mali žalobcovia rok a pol k dispozícii kvalifikovanú zamietavú odpoveď zo strany žalovanej vo vzťahu k uplatneným nárokom. Upozornila na skutočnosť, že nároky na náhradu nemajetkovej ujmy u oboch žalobcov sú samostatnými nárokmi a preto prípadné nepriznanie účinkov premlčania je potrebné skúmať u oboch žalobcov samostatne. Taktiež boli žalobcovia dostatočne dlhý čas pred uplynutím premlčacej lehoty zastúpení advokátkou. Rovnako namietala, že odvolací súd sa pri rozhodovaní zaoberal uprednostnením požiadavky spravodlivého vyriešenia predmetnej veci pred princípom právnej istoty (konkr. v bode 23. odôvodnenia). Z ustálenej rozhodovacej praxe (3 Cdo 41/2012, 2 Cdo 151/2012, 3 Cdo 441/2013, 1 Cdo 203/2018, II. ÚS 176/2011) vyplýva podľa žalovanej jednoznačný výklad pre uprednostnenie požiadavky spravodlivého vyriešenia predmetnej veci, resp. dobrých mravov pred princípom právnej istoty, t. j. pre postup v zmysle § 3 ods. 1 OZ, kedy vyplýva možnosť postupovať iba vo výnimočných a ojedinelých prípadoch, a to v prípade ak je vznesenie námietky premlčania výrazom zneužitia práva v neprospech účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by nepriznanie jeho nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprímerane tvrdým postihom, prípadne kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou úmysel poškodiť, či znevýhodniť inú povinnú osobu. Dovolateľka mala za to, že v tomto prípade Krajský súd v Bratislave uprednostnil princíp spravodlivého riešenia veci pred princípom právnej istoty bez toho, aby boli preukázané okolnosti tak výnimočnej povahy, ktoré by umožňovali prelomenie zásad, akými sú princíp právnej istoty, zásada rovnosti strán a zbrani, čo je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 47/2019 zrušil v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie, resp. aby vo veci rozhodol sám.

6. Žalobcovia a intervenient sa k dovolaniu žalovanej nevyjadrili.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala žalovaná v stanovenej lehote (§ 427 ods.1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej

treba zamietnuť, pretože nie je dôvodné.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

11. Dovolateľka uviedla, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľkou namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne uplatnenými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zjavné všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07). Dovolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu dostatočne vysvetľuje a zaoberá sa podstatou sporu a z akého dôvodu bola žalovaná neúspešná. Dovolací súd takisto nezistil, aby boli porušené procesné práva dovolateľky. Vzhľadom k tomu dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu a ani konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, a teda prípustnosť dovolania žalovanej z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

14. Premlčacia doba, pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, začala plynúť 8. marca 2011, t. j. deň nasledujúci po dni smrti matky žalobcov, ktorým došlo k neoprávnenému zásahu do ich práva na ochranu osobnosti. Žaloba bola podaná 10. júna 2014, teda tri mesiace po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula 8. marca 2014. Žalovaná vzniesla námietku premlčania. Zo záverov správy Úradu

pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vyplýva, že žalovaná pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 Zákona č. 576/2004 Z.z., t. j. že neposkytla matke žalobcov správnu zdravotnú starostlivosť. Žalovaná nesprávne postupovala pri určovaní diagnózy matky žalobcov, keď nevykonala všetky potrebné diagnostické postupy. Diagnózu určila až v čase, kedy záchrana jej života nebola možná. Konkrétne jej nebola 5. marca 2011 včas určená správna diagnóza náhlej príhody brušnej v dôsledku perforácie chronického vredu žalúdka. Nesprávne boli vyhodnotené jej výsledky zobrazovacích vyšetrení USG a RTG, nebola vyšetrená chirurgom, nebola vyšetrená per rectum, nebola realizovaná natívna snímka brucha (prítomný voľný vzduch pod bránicami pri RTG vyšetrení hrudníka aj pri RTG vyšetrení TA-L chrbtice nebol vôbec rozpoznávaný). U pacientky nebola určená diagnóza náhlej príhody brušnej včas a k operačnému riešeniu perforácie gastrointestinálneho traktu došlo 7. marca 2011 až tridsaťpäť hodín od vzniku perforácie v čase už rozvinutého štetného stavu a zlyhávajúcej cirkulácie, ktoré viedli k exitu matky žalobcov. Žalovaná mala možnosť pri výkone dohľadu a v nasledovnom správnom konaní o uložení sankcie brániť sa v prípade, že so závermi Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nesúhlasila. Žalovaná tieto možnosti nevyužila, nepodala ani rozklad proti rozhodnutiu o uložení vysokej pokuty. Bolo preukázané, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v predmetnom prípade žalovaná postupovala protizákonne, v rozpore s ustanovením § 4 ods. 3 Zákona č. 576/2004 Z.z. Náhlou smrťou matky žalobcov došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, najmä do práva na súkromie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo k splneniu všetkých podmienok vzniku zodpovednosti žalovanej za zásah do práva na ochranu osobnosti. Poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom, každému vo výške 25.000 € je dostatočné a zodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti, ako aj princípu proporcionality. Na strane žalovanej súdy pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy zobrali v rozhodujúcej miere do úvahy pôvodcu zásahu ako zdravotníckeho zariadenia univerzitného typu, ktoré má byť odborne a profesionálne spôsobilé poskytovať špičkovú zdravotnú starostlivosť a navyše aj vzdelávať budúcich lekárov. Preto takéto hrubé zanedbanie poskytovania zdravotníckej starostlivosti si vyžaduje podstatne prísnejšie a tvrdšie opatrenia. Žalovaná odmietla v plnom rozsahu v čase, kedy mala k dispozícii závery ÚDZS a právoplatné rozhodnutie, z ktorého vyplynula jej zodpovednosť.

15. Žalovaná kategoricky odmietla zodpovednosť za smrť matky žalobcov a nesúhlasila s odškodnením nároku žalobcov. Žalobca 1) v roku 2013 prekonával nádorové ochorenie a až do januára 2014 absolvoval viacero cyklov chemoterapie, vo februári 2014 sa opäť objavili zdravotné komplikácie a 24. apríla 2014 bol uznaný invalidným so začatím ďalšej liečby. V predmetnej veci bola preukázaná existencia výnimočných okolností (bod 28. až 30. odôvodnenia uznesenia zo 16. januára 2018, č. k. 5 Co 520/2015-190 na strane žalobcov, ktoré objektívne sťažili či bránili žalobcom uplatniť svoje právo v stanovenej premlčacej dobe.

16. Dovolací súd poukazuje na dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcom zavinením žalovanej bolo zabránené uplatniť si svoje práva v zákonom stanovenej premlčacej dobe. Táto skutočnosť, v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva, ako aj s prihliadnutím na charakter subjektu pôvodcu zásahu, keď závažný následok vznikol v dôsledku postupu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti viedla odvolací súd k záverom, že v predmetnej veci je namiesto požiadavka uprednostnenia princípu spravodlivého vyriešenia prípadu pred princípom právnej istoty.

17. Dovolací súd má za to, s poukazom na vyššie uvedené, že v predmetnom spore sú namieste výnimočné ojedinelé okolnosti pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi. Odvolací súd správne v danej veci uprednostnil princíp spravodlivého riešenia, resp. dobrých mravov pred princípom právnej istoty, keďže boli preukázané okolnosti výnimočnej povahy. Žalobcovia márne uplynutie premlčacej doby nezavinili a voči nim by za daného stavu priznanie účinkov premlčania v prospech žalovanej by bolo neprímerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti odvolací súd správne vychádzal z konkrétnych individuálnych okolností prípadu, najmä vzal do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 176/2011 z 20. apríla 2011.

18. Iba vo výnimočných ojedinelých a individuálnych prípadoch pri nepriznaní účinkov vznesenej námietky premlčania možno uprednostniť pri rozhodovaní princíp spravodlivosti pred princípom právnej istoty. Posúdenie dôvodnosti námietky premlčania zostáva na úvahe súdu, ktorý objektívne prihliada na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená, za akých okolností k premlčaniu došlo (dôvody, pre ktoré nedošlo k uplatneniu práva a prípadne samotná ujma).

19. Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd správne rozhodol a teda dovolanie neopodstatnene smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, preto dovolanie žalovanej zamietol podľa § 448 CSP. Princíp spravodlivosti bol správne použitý odvolacím súdom s poukazom na výnimočnosť a ojedinelosť tohto prípadu.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.